

ISSN 2309-3935

Засновники:

Національна академія педагогічних наук України, Інститут обдарованої дитини НАПН України, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України

Видавець:

Інститут обдарованої дитини НАПН України
04051, вул. Січових Стрільців, 52-Д,
м. Київ;
Тел./факс: (044) 481-27-02

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 19047-7837 Р
від 08.06.2012 року

Видання включено до Переліку наукових фахових видань України згідно Наказу МОН України від 04.07.2013 № 893 (додаток № 6)

Серія: «Педагогіка»
згідно Наказу МОН України від 17.01.2014 № 41

Серія: «Психологія»

Думка авторів може не співпадати з думкою редакції.

При передрукуванні посилання на журнал обов'язкове.
Редколегія залишає за собою право наукового редагування.

Адреса редакції:
04051, вул. Січових Стрільців, 52-Д,
м. Київ, Україна
Тел./факс (044) 481-27-02
E-mail: iod@iod.gov.ua

Шеф редактор:

Володимир Камишин

Головний редактор:

Ніна Федорова

Коректор:

Анастасія Ласкова

Дизайнер та верстка:

Роман Бідненко

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту обдарованої дитини НАПН України (протокол № 12 від 28.12.2017 р.)
Свідцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи серія ДК № 3366 від 13.01.2009 р.
Формат 60x84 1/8. Обл.-вид. арк. 8,6
Тираж 300 прим. Замовлення № 0612.
Підписано до друку 28.12.2017 року

Освіта та розвиток обдарованої особистості № 12 (67) /12/2017

Редакційна колегія:

Аніщенко Наталія Вікторівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач відділу діагностики Інституту обдарованої дитини НАПН України

Бурда Михайло Іванович – доктор педагогічних наук, академік, професор, головний учений секретар НАПН України

Буркова Людмила Василівна – доктор педагогічних наук, заступник директора з науково-організаційної роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України

Волощук Іван Степанович – доктор педагогічних наук, доцент, головний науковий співробітник Інституту обдарованої дитини НАПН України

Довгий Станіслав Олексійович – доктор фізико-математичних наук, професор, президент Малої академії наук України

Зарецька Інесса Ісааківна – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і психології ФДАОУ «Академія підвищення кваліфікації і професійної перепідготовки працівників освіти», м. Москва, Російська Федерація

Ігровуло Ірина Федорівна – доктор педагогічних наук, професор ФДАОУ «Північно-Кавказький Федеральний Університет», м. Ставрополь, Російська Федерація

Ільїн Володимир Васильович – доктор філософських наук, професор, завідувач відділу філософсько-методологічних проблем інноваційного розвитку людини Інституту обдарованої дитини НАПН України

Камишин Володимир Вікторович – доктор педагогічних наук, в. о. директора Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації

Киричук Валерій Олександрович – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач відділу проектування розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України

Кремень Василь Григорович – доктор філософських наук, академік, професор, Президент НАПН України

Кузьменко Віра Ульянівна – доктор психологічних наук, професор кафедри теоретичної та консультативної психології НПУ імені М. П. Драгоманова

Моляко Валентин Олексійович – доктор психологічних наук, завідувач лабораторії психології творчості Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України

Остапчук Олена Євгенівна – кандидат педагогічних наук, керівник Криворізького центру обдарованої дитини Інституту обдарованої дитини НАПН України

Островерхова Надія Михайлівна – доктор педагогічних наук, головний спеціаліст Інституту педагогіки НАПН України

Панок Віталій Григорович – доктор психологічних наук, директор УНМЦПП і СР НАПН України

Синягіна Наталія Юрївна – доктор психологічних наук, директор ФДБНУ «Центр досліджень проблем виховання, формування здорового способу життя, профілактики наркоманії і соціальної підтримки дітей і молоді», м. Москва, Російська Федерація

Сологуб Анатолій Іванович – кандидат педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України, радник директора Інституту обдарованої дитини НАПН України

Тименко Володимир Петрович – доктор педагогічних наук, професор, учений-секретар президії НАПН України

Федорова Ніна Федорівна – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу моніторингу Інституту обдарованої дитини НАПН України

Чепелева Наталія Василівна – доктор психологічних наук, академік, заступник директора з науково-дослідної роботи Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України

Швалб Юрій Михайлович – доктор психологічних наук, професор, завідувач лабораторії екологічної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України

ISSN 2309 -3935

Founders:

National Academy of Pedagogical sciences of Ukraine,
Institute of Gifted Child of NAPS of Ukraine,
Institute of Psychology named after G.S. Kostyuk of NAPS of Ukraine

Publisher:

Institute of Gifted Child of NAPS of Ukraine
04051, Sichovykh Striltsiv str., 52-D, Kyiv-c., Ukraine
Tel./fax: (044) 481-27-02

Certificate of State registration of published means of Mass information Series KB No.19047-7837 P of June 8, 2012

Edition is included to the List of professional editions of Ukraine in according to the Order of Ministry of Education and Science of Ukraine of July 4, 2013 No. 893 (addition No. 6)

Series: Pedagogics of January 17, 2014 No. 41
Series: Psychology

Meaning of the authors could not be the same with editorial staff
While reprinting, reference to this journal is obliged

Address of editorial office:
04051, Sichovykh Striltsiv str., 52-D, Kyiv-c., Ukraine
Tel./fax: (044) 481-27-02
Email: iod@iod.gov.ua

Editor-in-chief:

Volodymyr Kamyshyn

Sub and Scientific Editor:

Nina Fedorova

Proof Reader:

Anastasiia Laskova

Designer and Making-up:

Roman Bidnenko

Recommended to the press by Scientific Council of the Institute of the Gifted Child of NAPS of Ukraine (Protocol No. 12 of December 28, 2017)
Certificate of entry into the State list of Subjects of Publishing activity series DK No. 3366 of January 13, 2009
Format 60×84 1/8. Equip.-publ. sheet 8,6
Circulation 300 issues. Order No. 0612.
Signed on publishing of December 28, 2017

Education and Development of Gifted Personality № 12 (67) /12/2017

Editorial board:

Anishchenko Nataliia – Ph.D in Pedagogy, lecturer, manager of the Department of Diagnostics of the Institute of Gifted Child of NAPS of Ukraine

Burda Mykhailo – Doctor of Pedagogy, academician, professor, Principal Research Secretary of NAPS of Ukraine

Burkova Liudmyla – Doctor of Pedagogy, vice director on Scientific and organizational work of the Institute of Gifted Child of NAPS of Ukraine

Voloshchuk Ivan – Doctor of Pedagogy, lecturer, Principal Research worker of the Institute of Gifted Child of NAPS of Ukraine

Dovhyi Stanislav – Doctor of Physics-Mathematics, professor, President of Junior Academy of sciences of Ukraine

Zaretskaia Inessa – Doctor of Pedagogy, professor of the Chair of Pedagogics and Psychology of FGAOU "Academy of improvement of professional skills and professional retraining of educational staff", Moscow-c., Russia

Irgopolu Irina – Doctor of Pedagogy, professor of the Chair of Pedagogy and Psychology of FGAOU "North-Caucasus Federal University", Stavropol-c., Russia

Ilin Volodymyr – Doctor of Philosophy, professor, Head of the Department of philosophical – methodological problems of innovational development of personality of the Institute of Gifted Child of NAPS of Ukraine

Kamyslyn Volodymyr – Doctor of Pedagogy, i/c Director of the Ukrainian Institute of Scientific, Technical and Economic Information.

Kyrychuk Valerii – Ph.D in Pedagogy, lecturer, Head of the Department of projecting the development of endowment of the Institute of Gifted child of NAPS of Ukraine

Kremen Vasyl – Doctor of Philosophy, academician, professor, President of NAPS of Ukraine

Kuzmenko Vira – Doctor of Psychology, professor, of the Chair of Theoretical and counseling psychology of National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov

Moliako Valentyn – Doctor of Psychology of the Institute of Psychology named after G.S. Kostyuk of NAPS of Ukraine

Ostapchuk Olena – Ph.D in Pedagogy, Manager of Kryvyi Rig Center of Gifted Child of the Institute of Gifted child of NAPS of Ukraine

Ostroverkhova Nadiia – Doctor of Pedagogy, professor, Principal research worker in of the Institute of Pedagogics of NAPS of Ukraine

Panok Vitalii – Doctor of Psychology, Director of UNMCCP and CR of NAPS of Ukraine

Syniahina Natalia – Doctor of Psychology, Director of FGBNU «Center of Research problems of education, forming healthy way of life, precautions of drug addiction and social treatment of children and youth», Moscow-c., Russia

Solohub Anatolii – Ph.D in Pedagogy, Corresponding Member of NAPS of Ukraine, Consultant of Director of the Institute of Gifted Child of NAPS of Ukraine

Tymenko Volodymyr – Doctor of Pedagogy, professor, Research worker of Presidium of NAPS of Ukraine

Fedorova Nina – Ph.D in Pedagogy, Senior Research worker of the Department of Monitoring of the Institute of Gifted Child of NAPS of Ukraine

Chepeleva Nataliia – Doctor of Psychology, academician, vice director on Scientific work of the Institute of Psychology named after G.S. Kostyuk of NAPS of Ukraine

Shvalb Yurii – Doctor of Psychology of the Institute of Psychology named after G.S. Kostyuk of NAPS of Ukraine